

“Alkmaar Sportstad”

Beleidskader Sport 2009 en verder

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Aanleiding	3
Participatie	3
1. Resultaten van het Sportbeleid in de afgelopen jaren	4
1.1 Breedtesport.....	4
1.2 Topsport	5
1.3 Sportaccommodaties.....	5
2. Hoe staan we er in Alkmaar voor op sportgebied anno 2008?	6
2.1 Goede uitgangspositie.....	6
2.2 Meten en weten.....	6
3. Visie op sport in Alkmaar.....	8
3.1 Algemeen	8
3.2 Sport om de sport, als basisvoorziening.....	8
3.3 Sport als middel.....	8
3.4 Sport als prestatie, de topsport.....	9
3.5 Sport als city-marketing.....	9
4. De kaders voor de komende jaren.....	10
4.1 Algemeen	10
4.2 KADER 1: De Breedtesport.....	10
4.3 KADER 2: Blijvende inzet op accommodatiebeleid.	12
4.4 KADER 3: Professionalisering van sportverenigingen.....	15
4.5 KADER 4: Sterke verbinding tussen onderwijs en sport.....	15
4.6 KADER 5: Sportieve inrichting van openbare buitenruimten.	16
4.7 KADER 6: Topsport en City Marketing.	17
4.8 KADER 7: Huis van de Sport voor Alkmaar en de regio	18
5. Financieel kader	19
5.1 Algemeen	19
5.2 Programma Sport.....	19
5.3 CAI gelden	19
5.4 Rijksgelden.....	19
5.5 Nieuw beleid.....	19
5.6 Bijdrage uit budgetten aanpalende beleidsvelden en programma's	19

Inleiding

Aanleiding

Aan het begin van deze eeuw is Alkmaar, met steun van de Rijksoverheid, begonnen met de uitvoering van de Breedtesportimpuls volgens het plan “Stadsbreed Sporten in Alkmaar”. Dit plan is vervolgens geïntegreerd in de Beleidsvisie Sport 2002 – 2006 en het daaraan gekoppelde Masterplan Sportaccommodaties 2002 – 2006.

In de voorbije periode is er veel bereikt in Alkmaar. Tegelijkertijd is landelijk en lokaal de aandacht voor sport toegenomen. De Rijksoverheid heeft in 2005 met de VWS nota “Tijd voor Sport” en het uitvoeringsprogramma “Samen voor Sport” (2006) de sport nadrukkelijk op de kaart gezet als instrument voor maatschappelijke gezondheid, participatie en prestaties.

Het huidige kabinet borduurt daar in de beleidsbrief “De kracht van Sport” (2007) op voort en zet extra middelen in, onder andere middels de “Impuls Brede Scholen, sport en cultuur”. In Alkmaar heeft deze impuls brede aandacht. In 2007 zijn, naar aanleiding van een tweetal raadsnoties, reeds middelen ter beschikking gesteld voor de versterking van de sport. Alkmaar heeft tevens de ambitie om zich naast kaas- cultuur- en winkelstad ook als sportstad te profileren.

Alle reden om het sportbeleid te actualiseren. Daarin voorziet deze beleidsnota, waarin de visie en de kaders worden vastgelegd voor 2009 en verder.

In de nota blikken we kort terug op de resultaten van de afgelopen periode, staan we stil bij de actuele situatie en slaan we vervolgens de piketpaaltjes voor de komende jaren. Bij elk kader benoemen we een aantal kernactiviteiten die, na vaststelling van deze beleidsnota, in een uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt. Het uitvoeringsprogramma zal jaarlijks worden geëvalueerd. Een evaluatie kan leiden tot bijstelling van het beleid. Gelet op de ontoereikende financiële ruimte voor realisering van alle beleidsvoornemens terzake, zal na de bespreking in commissie en raad van deze Sportnota de financiële meerjaren-vertaling worden opgesteld en in de P+C cyclus jaarlijks aan de orde komen.

Participatie

In december 2007 heeft het college van Burgemeester en Wethouders de startnotitie “Op weg naar een nieuwe sportnota; Alkmaar Sportstad” vastgesteld. Daarmee werd de aftrap gegeven voor een dialoog met het veld aan de hand van de visie en de thema's voor de toekomst zoals die in de startnotitie beschreven zijn. De afdeling communicatie heeft persberichten verzorgd waarin de inwoners en instanties zijn geïnformeerd over de thema's en uitgenodigd zijn om te reageren of naar bijeenkomsten te komen om met elkaar over het sportbeleid in gesprek te gaan. Naast het externe veld is een aantal aanpalende beleidsafdelingen geraadpleegd. Qua participatieniveau is onderscheid gemaakt tussen de participanten. Op adviesniveau zijn in twee rondes gesprekken gevoerd met de Sportraad, als vertegenwoordiger van de georganiseerde sport in verenigingsverband (ongeveer een derde van de sporters) en het Sportbureau, als onze belangrijkste uitvoerder van ons sportstimuleringsbeleid en intermediair tussen de sportwereld en andere maatschappelijke instanties. Middels klankbordbijeenkomsten zijn de sportverenigingen, het onderwijs en maatschappelijke organisaties geraadpleegd. Het advies en de reacties van de sportwereld, maatschappelijke instanties en individuele burgers, uitgesproken tijdens de daartoe belegde bijeenkomsten of schriftelijk via mails en brieven, zijn verwerkt in deze nota. Ook de visie van de raadsleden, zoals verwoord door de commissie Samenlevingszaken tijdens de opiniërende besprekingen, in december 2007 van de startnotitie en in juni 2008 van de concept sportnota, is hierin meegenomen. Het resultaat is een breed gedragen beleidsnota sport.

1. Resultaten van het Sportbeleid in de afgelopen jaren

1.1 Breedtesport

In 2006 hebben we verantwoording afgelegd aan de Rijksoverheid over de bereikte resultaten in het kader van de Breedtesportimpuls. Deze komen, voor zover het de Breedtesport betreft, overeen met de prestaties die voortvloeien uit ons beleid 2002 – 2006. Het gaat daarbij om vier gebieden:

- 1.1.1 Structurele advisering en ondersteuning aan het primair en voortgezet onderwijs om de kwaliteit van het bewegingsonderwijs te verhogen.**
 - Een structureel sportkennismakingsaanbod in het basisonderwijs.
 - Schoolspordagen en toernooien.
 - Sportactiviteiten in het kader van de Brede School.
 - Projecten met een voorlichtend karakter over een gezonde voedings- en beweegnorm.
 - Onderzoek naar de kwaliteit van de reguliere lessen lichamelijke opvoeding.
- 1.1.2 Advies en ondersteuning bij sport- en spelinitiatieven in de wijk en deelname aan buurtactiviteiten.**
 - Organisatie van sport- en bewegingslessen voor inwoners van allochtone afkomst
 - Fitheidtests voor 55-plussers, gevolgd door advisering en sportkennismaking
 - Uitleen sportmaterialen
 - Projecten ter bestrijding van overgewicht bij kinderen (o.a. Sporthero)
 - Projecten ter bevordering van weerbaarheid van kinderen (Ki-Ai)
- 1.1.3 Advies aan en ondersteuning van sportverenigingen.**
 - Activiteiten en cursussen in het kader van deskundigheidsbevordering.
 - Organisatie van promotie- en ledenwervingsactiviteiten.
 - Organisatie van sportevenementen in schoolvakanties.
- 1.1.4 Versterking van de infrastructuur Sport.**
 - Een professioneel Sportbureau, met ca. 4 fte. en free lance lesgevers/ trainers
 - en stagiaires van verschillende sportopleidingen, dat een breed scala aan projecten uitvoert in samenwerking met sportverenigingen, onderwijs en andere maatschappelijke organisaties.
 - Een Regionaal Steunpunt Aangepast Sporten; ter stimulering van de sport voor mensen met een beperking. In samenwerking met enkele buurgemeenten.

In 2007 is aan het breedtesportbudget € 200.000 toegevoegd. Dit bedrag wordt ingezet voor de gebieden benoemd onder 1.1.1. en 1.1.3. middels de aanstelling van duale vakleerkrachten, die bewegingsonderwijs op de scholen verzorgen én tegelijk de verbinding met de sportverenigingen leggen. Daarnaast is een start gemaakt met een eerste verenigingsmanager, die de verenigingen met name gaat ondersteunen bij hun maatschappelijke taken.

1.2 Topsport

In de beleidsvisie 2002-2006 was het uitgangspunt om clubs of takken van sport te ondersteunen waarvoor wij kansen zagen om de nationale top te bereiken. Daarin zijn wij slechts in beperkte mate geslaagd; de honk- en softbal accommodatie van subtopper Alcmara Victrix is op het door de bond vereiste topniveau gebracht en Topsport Tom van der Kolk, die meerdere kampioenen heeft voortgebracht, heeft enkele malen subsidie ontvangen. Met twee andere door ons ondersteunde clubs liep het niet goed af. Zowel de turnvereniging Victory als de handbalvereniging AHC Kolping gingen ten onder. Vervolgens viel het topsportbudget ten prooi aan bezuinigingen.

Weliswaar niet uit het topsportbudget, maar wel met een financiële bijdrage van de Gemeente Alkmaar en met ondersteuning van de Provincie Noord-Holland, is de wielersbaan in het Sportpaleis tot een internationale wielersarena verbouwd, die veelvuldig door topsporters wordt benut. Onlangs vond er het EK Baanwielrennen plaats.

In 2006 en 2007 werd er mede met onze ondersteuning een internationaal basketball- en tennistoernooi georganiseerd. Ten behoeve van een doorlopende talentontwikkeling en noodzakelijke speciale begeleiding heeft de Gemeente in 2005 samen met AZ en de onderwijsinstellingen Willem Blaeu, Horizon College en Hogeschool INHOLLAND een convenant topsport ondertekend. De komst van het AZ stadion en de successen van AZ in voorgaande seizoenen hebben zonder enige twijfel een zeer belangrijke rol gespeeld in het aanzien van Alkmaar als een (top)sportstad.

1.3 Sportaccommodaties.

Dankzij het aan de Beleidsvisie gekoppelde Masterplan Sportaccommodaties 2002-2006 zijn er nu in Alkmaar meer, betere en schonere accommodaties.

- Renovatie en overkapping wielersbaan.
- Bouw sport- en jongerencomplex Oosterhout en in de buitenruimte aanleg kunstgras korfbalveld, verhard handbalveld, speelplekken w.o. skatebaan en renovatie sportpark Alkmaarsche Boys.
- Aanleg van kunstgras/wetra velden op alle voetbalcomplexen. In 2007 zijn de twee laatste voetbalcomplexen van een kunstgras/wetravel voorzien. (Alcmara Victrix en Jong Holland).
- Renovatie honk- en softbalcomplex Alcmara Victrix
- Renovatie zwembad Hoornse Vaart, realiseren waterspeeltuin en overkapping 50-meterbad.
- Verbeterde herbouw van gymzaal Beethovensingel ten behoeve van verenigings-turnen.
- Vrijroostering van gymzaal Kofschipstraat ten behoeve van verenigingsturnen en voorzien van een specifieke, hoogwaardige turninrichting.
- Verbetering onderhoud en inrichting gymzalen.

In 2007 is vanuit de resterende CAI gelden een fors bedrag (1,1 miljoen) beschikbaar gesteld ten behoeve van sportaccommodaties. Vooral de verenigingsaccommodaties profiteerden hiervan. Kleedkamers, clubgebouwen en technische installaties kregen een flinke opknappbeurt, mede door de inzet van de bij de verenigingen aangesloten vrijwilligers die letterlijk en figuurlijk hun steentje bijdroegen.

2. Hoe staan we er in Alkmaar voor op sportgebied anno 2008?

2.1 Goede uitgangspositie

Alkmaar heeft op dit moment een goede uitgangspositie. Het aantal sportaccommodaties is toegenomen en meerdere bestaande accommodaties zijn of worden aangepast aan de eisen van deze tijd. Op meerdere locaties zijn er kunstgrasvelden en we hebben een openbaar Cruyffcourt. We beschikken in de Hoornse Vaart over een prachtig zwembad en we beleven in 2008 alweer de tweede wandelvierdaagse met een fors aantal deelnemers. Het AZ stadion, dat mogelijk zelfs alweer gaat uitbreiden, en de Wielerbaan in het Sportpaleis én de sportieve prestaties in het voetbal en het baanwielrennen zorgen nationaal en internationaal voor een goede naamsbekendheid. Ook de trampolinespringers, schermers en judoka's presteren regelmatig ver buiten de stads- en landsgrenzen. Het onderwijs biedt ruimte aan jonge talenten via de Loot-school en speciale sportklassen. In het bewegingsonderwijs neemt het aantal vakleerkrachten toe. Het Horizon College heeft sinds augustus 2007 haar eigen MBO opleiding Sport- en Beweging. De vele breedtesportactiviteiten, georganiseerd door de sportverenigingen, het Sportbureau, het Sportbedrijf en de commerciële sector zijn gemeengoed in Alkmaar. Steeds vaker in samenwerking met scholen en op wijk- en buurtniveau en waaraan veel inwoners deelnemen. De lokale politiek is unaniem sport-minded en we hebben de wind mee van de landelijke overheid. Alkmaar heeft zich met de nominatie voor de organisatie van de nationale Special Olympics in 2010 op de kaart gezet. Kortom: Sport leeft!

2.2 Meten en weten

Cijfers over sportdeelname.

Sport leeft. Daarover bestaat geen twijfel. Maar wat weten we van en over de sporters in Alkmaar? Leidt uitbreiding van het sportaanbod daadwerkelijk tot meer nieuwe sporters of gaan de mensen die toch al aan sport doen, nog meer sporten? Valt bewegingsarmoede af te leiden uit een geringe sportdeelname? We baseren onze bevindingen voor een belangrijk deel op omnibus enquêtes. Voor een betrouwbaar beeld blijft een voortdurende kritische blik op het type vragen en de herkomst van de respondenten van belang. Bij een volgende gelegenheid is het bijvoorbeeld interessant om naar de beweegredenen te vragen bij de keuze voor sport in ongeorganiseerd of verenigingsverband. Uit de laatste omnibus enquêtes uit 2006 komt naar voren dat van de Alkmaarders van 18 jaar en ouder 69% op een of andere manier aan sport doet. Dat is 5% hoger dan in 2004. Het aantal vrouwen dat aan sport doet, is toegenomen. (van 64% naar 70%) Zij sporten vaker bij een sportschool of fitnessclub. Mannen sporten vaker als lid van een sportvereniging. Van het totaal sporten de meeste op eigen gelegenheid (46%), 32% is lid van een vereniging. Uit de antwoorden op een vraag over bewegen blijkt dat 3 op de 10 volwassen Alkmaarders te weinig beweegt. Dit zijn vooral mensen met een laag opleidings- of inkomensniveau.

Het laatste onderzoek onder de jeugd vond recent (in 2007) plaats. De beschikbare gegevens laten zien dat het percentage sporters in vergelijking met 2003 ongeveer gelijk is gebleven. Ca. 73% van alle jongeren sport minimaal een keer per week. Er is sprake van een toename van deelname aan georganiseerde sport. Bij de jeugd tot 12 jaar weten we dat het om sport bij een vereniging gaat. (83%). Bij de jongeren vanaf 12 jaar werden in de vraagstelling ook sportscholen en fitnesscentra als georganiseerde sport beschouwd. Het lidmaatschap van een vereniging neemt af met de leeftijd. Van 83% (basisschool) via 71% (12 – 17 jaar) naar 58% (18 tot 20 jarigen). Het sporten in ongeorganiseerd verband is bij de jeugd van 12 jaar en ouder ongeveer gelijk gebleven. (57%). De vraag is aan de jongere jeugd niet gesteld. Voetbal en zwemmen blijven onverminderd het meest populair. Kinderen uit de hoogste groepen van het basisonderwijs zijn beduidend vaker gaan schaatsen en zwemmen. Mogelijk is hier een verband met het gebruik van het Sportpaspoort en de activiteiten van het Sportbureau. Sportspektakels in de vakanties zijn verbonden aan een bezoek aan ijsbaan of zwembad en kennen meestal een hoge deelname onder deze leeftijdsgroep. Het verschil in

sportdeelname naar culturele achtergrond wordt kleiner. Bij jongens is er zowel bij georganiseerde als ongeorganiseerde sport geen verschil meer. Meisjes van allochtone afkomst zijn meer gaan sporten (van 22% naar 38%), maar blijven nog ver achter bij meisjes van autochtone afkomst. De toename heeft zich vooral in de basisschoolleeftijd voorgedaan in georganiseerd verband.

In 2007 heeft de gemeente deelgenomen aan een Sportbenchmark van het onderzoeksbureau SGBO. Alkmaar maakte deel uit van een kring van gemeenten met een ongeveer gelijk aantal inwoners: Maastricht, Dordrecht, Zwolle, Zeist, Amstelveen, Ede, Leiden en Capelle aan de IJssel. De vergelijking is gebaseerd op de gegevens uit 2006. Het was de eerste sportbenchmark voor de SGBO en het heeft veel moeite gekost om tot goede of betrouwbare analyses te komen. Niettemin kan vastgesteld worden dat Alkmaar in vergelijking met deze steden op de meeste gebieden noch naar boven, noch naar beneden significant anders scoort. De sportdeelname van de totale bevolking in Alkmaar ligt net iets boven het gemiddelde, die van de jeugd net iets er onder. In Alkmaar wordt relatief meer ongeorganiseerd gesport, het aantal lidmaatschappen van sportverenigingen is lager. Het percentage ouderen dat sport is wat hoger dan elders.

Heldere afspraken over resultaten en prestaties.

Bij alle overheden en maatschappelijke organisaties zien we dat er geworsteld wordt met de termen prestaties, resultaten en maatschappelijke effecten. Ook in Alkmaar. Op dit moment wordt er door de sector Maatschappelijke Ontwikkeling in samenspraak met de uitvoerende organisaties een verbeterslag gemaakt en de noodzakelijke eenheid van taal nagestreefd. Gewenste maatschappelijke effecten zijn moeilijk meetbaar, maar concreet beoogde resultaten laten zich wel beter meten. Om die resultaten te bereiken doen we een beroep op de spelers in het veld om de benodigde prestaties te leveren, gebaseerd op reële indicatoren. Met het Sportbureau bestaat sinds 2007 een beleids-gestuurde budgetregeling en met het Sportbedrijf zullen er na de interne verzelfstandiging, middels een interne budgetregeling, ook afspraken gemaakt worden over de door de gemeente gewenste taken en prestaties op sportgebied.

3. Visie op sport in Alkmaar

3.1 Algemeen

Alkmaar wil een actieve, vitale stad zijn waarin de inwoners volop participeren. Sport speelt daarbij een belangrijke rol. Veel mensen beleven plezier aan sport, het biedt hen ontspanning, ontplooiing, competitie met anderen en het daagt hen uit tot het verleggen van grenzen. Sport biedt sociale binding; ontmoeting en participatie op vrijwillige basis. En in vele verschijningsvormen; van kaarten en karate, schaken en schermen, gym en golf, theater en trampoline, tot volleybal en voetbal en worstelen en wandelsport. Een sport als bridge betekent bijvoorbeeld veel voor de participatie van grote groepen ouderen en de jeugd beleeft in toenemende mate plezier aan een spelletje poker. In deze beleidsnota ligt het accent op de sport met een fysiek element. Sport en beweging. Deze vorm van sport heeft veelal een positief effect op de lichamelijke en psychische gezondheid. Levenslang vitale burgers leveren de stad veel maatschappelijk rendement op. Sport om de sport (en bewegen) en sport als instrument; om maatschappelijke doelstellingen te bereiken én om de stad te profileren.

3.2 Sport om de sport, als basisvoorziening

De Gemeente Alkmaar wil haar inwoners een levendig en behaaglijk sportklimaat bieden. Daartoe investeren wij in kwalitatief hoogwaardige, bij voorkeur multifunctionele sportaccommodaties die tegen een maatschappelijk aanvaardbare eigen bijdrage voor sporters beschikbaar zijn. Ook zoveel mogelijk voor mensen met een beperking. De inzet is om drempels, letterlijk of figuurlijk, weg te nemen of zo laag mogelijk te maken. De vorm waarin de fysieke sport beoefend wordt, georganiseerd of ongeorganiseerd en het karakter, competitief of recreatief, maakt niet uit. Alkmaar kent anno 2008 meer ongeorganiseerde dan georganiseerde sporters. Wij erkennen evenwel dat de sport als basisvoorziening is voortgekomen uit de inzet van talloze vrijwilligers in de georganiseerde verenigingsstructuur en dat ook nu nog, veel sporten en sportactiviteiten beoefend kunnen worden doordat er zoveel vrijwilligers actief zijn. In de eerste plaats bij de sportverenigingen maar ook bij de scouting, speeltuin- en volkstuinverenigingen, kerkgebonden clubs en vrijwilligers in de buurt. Naast de accommodaties investeren wij ook in de buitenomgeving, waar veel ongeorganiseerde sporters hun vrije tijd doorbrengen; trapveldjes, al dan niet voorzien van kunstgras, wandel- en fietspaden, skeelerbaan, tennisbaan, etc. De gemeente heeft vooral een faciliterende rol.

3.3 Sport als middel

Sport blijkt een goed instrument om maatschappelijke doelstellingen te bereiken. Of het nu om opvoeding en ontwikkeling, gezondheid, integratie of participatie gaat, overal kan sport een bijdrage leveren. Voor het realiseren van dergelijke maatschappelijke doelstellingen heeft de Gemeente de sportverenigingen en maatschappelijke instanties nodig.

Het is bij uitstek het gebied waarop vele beleidsvelden samenkomen en de Gemeente de regierol heeft. Zij brengt partijen bij elkaar en faciliteert gezamenlijke initiatieven op het terrein van sport en bewegen die verder reiken dan sport om de sport. Sport is niet de oplossing van alle maatschappelijke problemen maar wel een instrument dat een positief effect kan hebben. De afgelopen jaren hebben we met het project Sporthero, ter bestrijding van overgewicht bij kinderen, kunnen constateren dat er resultaten worden geboekt bij een gezamenlijke inzet; sport en beweging in combinatie met voedingsvoorlichting, een kookcursus en een training sociale weerbaarheid. Het project KI- Al, evenals Sporthero een z.g. BOS (buurt – onderwijs -sport) project , heeft een bijdrage geleverd aan de vergroting van zelfvertrouwen bij kinderen en tegelijkertijd een goede functie gehad in de samenwerking op wijkniveau.

De sector Maatschappelijke Ontwikkeling werkt bij de uitvoering van haar programma's Opvoeden en Opgroeien (Jeugdbeleid), Meedoen (Participatie) en Kwetsbaarheid en Redzaamheid (WMO) nauw samen met maatschappelijke organisaties. Sport is op al deze gebieden inzetbaar en brengt partners als Kern8, Sportbureau, De Wering (voorheen SKWO en Rima), GGD, Bureau Jeugdzorg en Parlan, MEE, VCA (voorheen CVO en Wisselwerk, het COA en het onderwijs bij elkaar.

3.4 Sport als prestatie, de topsport

Naast de sport om de sport, waarin ook vaak in competitieverband gestreden wordt en mensen prestaties neerzetten die kunnen leiden naar een overstap naar een hoger niveau, gaat het bij de topsport bovenal om het doel de top te bereiken, op nationaal en internationaal niveau. Alkmaar wil voor deze sporters een bijdrage leveren aan een gunstig sportklimaat. Ondersteuning bij het combineren van de noodzakelijke training en het volgen van onderwijs, alsmede het zoveel mogelijk aanpassen van de sportaccommodaties aan de geldende eisen voor het bedrijven van topsport. Een faciliterende rol derhalve. Meerdere accommodaties voldoen hier reeds aan, maar er leven nog meer wensen en ambities, o.a. bij Trampoline vereniging Triffis. De Gemeente hecht veel belang aan haar sporttalenten en is overtuigd van de impact die hun prestaties hebben voor de stad en de uitstraling voor de sport.

3.5 Sport als city-marketing.

Sport is naast een middel om maatschappelijke doelen te bereiken ook een prima marketing instrument voor de stad. De successen van AZ hebben Alkmaar de afgelopen jaren nationaal en internationaal groots op de kaart gezet. Alkmaar beschikt met het DSB stadion, het Sportpaleis, het 50 meter wedstrijdbad in de Hoornse Vaart, ijsbaan en hal bij De Meent en het Sportcomplex Oosterhout over accommodaties die ruimte hebben geboden aan aansprekende evenementen en perspectief bieden voor de toekomst van Alkmaar als sportstad. De Gemeente wil daartoe nationale en internationale evenementen mede faciliteren. Naast het sportbeleid heeft het economisch beleid hierin een belangrijke functie. Sport draagt bij aan een aantrekkelijk ondernemingsklimaat.

4. De kaders voor de komende jaren

4.1 Algemeen

Op sportgebied ontbreekt het Alkmaar niet aan ambities. Vanuit meerdere invalshoeken wordt er gepleit voor profilering als sportstad. Voor de één betekent dat veel grote topsportevenementen, voor de ander een rijk verenigingsleven en goede betaalbare voorzieningen voor de inwoners.

In de euforie rondom sport dreigen we soms teveel zaken op één hoop te vegen. Gezondheid (voldoende bewegen), vrije tijdsbesteding (recreatief sporten), topsport en marketing (als economisch instrument) zijn verschillende grootheden die elkaar kunnen versterken maar ook tegengestelde belangen met zich meedragen.

Zo betekent een groter DSB stadion nog meer toeschouwers en allure voor Alkmaar en tegelijkertijd minder mensen die op de speeldagen van AZ zelf aan sport doen. Ook nu kost het de amateurverenigingen al moeite om op die dagen hun spelers op het veld te krijgen.

Voor een goed sportklimaat is het van groot belang dat de keuzes die we maken op een breed draagvlak kunnen rekenen. Tijdens de participatierondes met het veld is gebleken dat er veel overeenstemming bestaat over het belang van goede en bereikbare voorzieningen, de breedtesport (georganiseerd en ongeorganiseerd) en het bewegingsonderwijs. Op basis van onze visie en ambitie, de kansen die wij zien en maatschappelijke vraagstukken die om een oplossing vragen, komen we tot de volgende **zeven kaders**, die uiteraard de nodige dwarsverbanden kennen.

4.2 KADER 1: De Breedtesport

Doel: De inwoners van Alkmaar in de gelegenheid stellen en stimuleren om hun leven lang deel te nemen aan sport, overeenkomstig eigen aanleg, interesse en mogelijkheden.

De breedtesport omvat alle vormen van sport en beweging, met uitzondering van topsport. Voor de sportstimulering spelen sportverenigingen, sportscholen en fitnesscentra, Sportbureau, Sportbedrijf en welzijnsorganisaties een belangrijke rol. Het Sportbureau functioneert bij veel projecten en activiteiten als intermediair, in het bijzonder voor de doelgroep jeugd. Het Regionaal Steunpunt Aangepast Sporten van Sportservice Noord-Holland en de Stichting MEE bedienen de doelgroep mensen met een beperking. Een aantal groepen verdient om uiteenlopende redenen apart aandacht.

Jeugd en Jongeren

In ons sportbeleid heeft de jeugd steeds prioriteit gekregen. Kinderen die met sport in aanraking worden gebracht en daar plezier aan beleven, blijven meestal ook op latere leeftijd sporten. “Jong geleerd, oud gedaan” en “voorkomen is beter dan genezen”, zijn volkswijsheden die blijvend opgaan. We zullen de komende jaren dan ook volop investeren in de jeugd, vooral op en rondom school in de dagelijkse leefomgeving van de (jongere) jeugd. Daarnaast handhaven we voor de verenigingen de jeugdledensubsidie. We zien dat jongeren vanaf ca. 16 jaar in Alkmaar minder gaan sporten; dat heeft alles te maken met de leeftijdsfase waarin zij nieuwe, andere interesses krijgen: relaties, studie (ook buiten de stad) en baantjes. Als zij sporten doen zij dat vaker op zelf te bepalen momenten bij sportscholen en fitnesscentra. Vanaf ca. 25 jaar neemt de sportdeelname weer toe. Voor de jongeren is het van belang dat de stad door een goed voorzieningenniveau aantrekkelijk blijft als woonplaats, waar ze ook na een studie of tijdelijk verblijf elders graag terugkeren.

Ouderen

Onze vergrijzende samenleving doet een beroep op de sportwereld om in te spelen op de veranderende behoeftes. Ouderen blijven langer gezond en velen hebben tegenwoordig vaak meer te besteden dan vroeger. In Alkmaar wordt relatief veel gesport door ouderen. Het sociale aspect speelt daarbij een belangrijke rol. We zien steeds meer groepen ouderen die op zoek zijn naar een gevarieerd aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten, waarin het samen inspannen en ontspannen belangrijker zijn dan het aangaan van een wedstrijd. Sportverenigingen worden uitgedaagd om in samenwerking met organisaties als de Wering (voorheen SKWO) hun aanbod aan te passen en accommodaties zullen, ook overdag, voldoende beschikbaar moeten zijn. Daar waar zich op spijstijden ruimte problemen voordoen, dient in samenspraak met verenigingen en wijkcentra naar creatieve oplossingen te worden gezocht.

Mensen met een beperking

Voor mensen met een beperking van lichamelijke, verstandelijke of psychiatrische aard is sporten net als voor iedereen gewoon leuk, maar voor hen is sport ook vaak van extra belang voor de gezondheid, integratie en participatie. Daarom zetten we middelen in om deze groepen met een goede voorlichting en een persoonlijk sportadvies met begeleiding, te bereiken. Dit wordt gedaan door de regiocoördinator aangepast sporten. Ook verenigingen kunnen advies vragen aan de regiocoördinator over het opzetten van een G-tak binnen hun vereniging. Wij zien een G-tak graag als een volwaardig, geïntegreerd onderdeel binnen de vereniging. Door de nominatie voor de Special Olympics in 2010 is de aandacht voor de G-sport in Alkmaar toegenomen. Sportverenigingen die zich voor deze groepen openstellen en een sportaanbod verzorgen worden ondersteund door middel van een subsidie per gehandicapt lid. (deelsubsidieregeling, vergelijkbaar met jeugdedensubsidie). Binnen deze doelgroep is er een grote diversiteit. Sporters met een beperking zijn voor een deel afhankelijk van begeleiders, van (aangepast) vervoer en van het feit of de accommodatie toegankelijk is. Naast de toegankelijkheid komt het vervoer vaak als knelpunt naar voren. Zo zijn G-teams die deelnemen aan een competitie, vaak 'gedwongen' om in een grotere regio te spelen. Voor het vervoer (met busjes), moeten dan extra kosten worden gemaakt. We onderzoeken de mogelijkheid om de deelsubsidieregeling uit te breiden met een subsidie voor verenigingen met teams die, ten behoeve van hun competitie, extra vervoerskosten moeten maken.

Meisjes en vrouwen van allochtone afkomst

Op basis van de gegevens uit de jeugdomnibus kunnen we vaststellen dat meisjes van allochtone afkomst hun achterstand in sportdeelname aan het inhalen zijn (zie 2.2). Er is echter nog een slag te maken. Dat geldt ook voor de vrouwen. Daarbij is een gerichte, klantvriendelijke aanpak een voorwaarde en kunnen we leren van succesvolle projecten in andere steden. Kleine aanpassingen in accommodaties en een sportproject of vereniging van en voor vrouwen, bevorderen dat deze doelgroep zich voldoende veilig voelt om te sporten.

Mensen uit de lagere inkomensgroepen

Van de inwoners die niet voldoen aan de beweegnorm komt een belangrijk deel uit de lagere inkomensgroepen, die mede samenhangt met een geringere sportdeelname. De stadpas met een daaraan gekoppeld minimabeleid moet de financiële drempels voor deze groep verlagen. Voor de jeugd wordt de oprichting van een Alkmaars Jeugdsportfonds gestimuleerd. Een jeugdsportfonds voorziet, op indicatie van beroepsopvoeders en hulpverleners, in de betaling van sportlidmaatschap- en kleding kosten voor kinderen die door de thuissituatie anders niet aan sport kunnen deelnemen. Daar waar gezinnen onbekend zijn of geringe feeling met sportdeelname hebben, kan de duale vakleerkracht (zie 4.5.), die de kinderen in diverse sportsituaties leert kennen, een stimulerende en motiverende rol vervullen.

Mensen met een (dreigend) overgewicht

Voor mensen met een (dreigend) overgewicht is veelal een gerichte benadering nodig. Soms is de drempel te hoog (geworden) om aan de reguliere sport deel te nemen. Daarnaast is sport alleen voor deze groep ook niet de enige remedie. Een samenhangend aanbod dat inzet op een gezondere, sportieve leefstijl heeft meer kans van slagen. Voor de jeugd hebben we dat effect in het project “ Sporthero” kunnen vaststellen. Bij de jeugd kan de jeugdarts de kinderen screenen; voor volwassenen doen we een beroep op huisartsen en zorgverzekeraars om bewegingsactiviteiten te adviseren en te vergoeden.

Kernactiviteiten kader 1:

- Overeenkomst met het Sportbureau waarin prestaties zijn overeengekomen die voorzien in een scala aan sport (stimulerings) activiteiten, uitgevoerd in samenwerking met andere maatschappelijke organisaties
- Specifieke projecten voor de doelgroep meisjes en vrouwen van allochtone afkomst en mensen met overgewicht
- Alternatief voor Special Olympics ; stimuleren sport bij mensen met een beperking
- Onderzoek naar subsidieregeling vervoer sporters met een beperking
- Stadspas, minimabeleid en jeugdsportfonds, teneinde sportdeelname door mensen met een minimuminkomen te waarborgen

4.3 KADER 2: Blijvende inzet op accommodatiebeleid.

Doel: Middels bouw en beheer van accommodaties de voorwaarden scheppen voor sportbeoefening door sporters op alle niveaus.

Alkmaar wil investeren in kwalitatief hoogwaardige, multifunctionele sportaccommodaties. Goede sportaccommodaties dragen bij aan het aantrekkelijk maken én houden van sporten. De exploitatie van sportaccommodaties ligt voor 80% bij het gemeentelijk Sportbedrijf en op onderdelen bij de sector EGG. Het voornemen is om de gehele exploitatie te centraliseren bij een intern verzelfstandigd Sportbedrijf. De andere 20% aan accommodaties in Alkmaar omvat het Sportpaleis, DSB stadion, meerdere tenniscomplexen, atletiekbaan en enkele sport / gymzalen.

Diversiteit aan gebruikers.

De accommodaties dienen geschikt te zijn voor gebruik door een zeer brede doelgroep. Van beginner tot topsporter, van de individuele sporter tot de recreatieve verenigingsporter en van een sporter met een beperking tot 65+ -ers.

Sportaccommodaties, zowel overdekt als onoverdekt, zijn al lang niet meer alléén het domein van de (vereniging)sporter. Steeds vaker worden andere activiteiten geclusterd in multifunctionele gebouwen, sportparken en sportcomplexen. Een veel voorkomend voorbeeld is het schoolgebouw inclusief buurtcentrum dat gekoppeld is aan een sporthal, met als logische aanvulling een plek voor kinderopvang. Een ander voorbeeld is een kunstgrasveld voor de voetbalclub, dat tevens gebruikt wordt voor buurt- of schoolactiviteiten (sportinstuif, schoolsportdagen, etc.). Kortom, sportaccommodaties vormen een belangrijk onderdeel van de driehoek Buurt – Onderwijs - Sport. De toename van- en de diversiteit aan sporters, maakt het noodzakelijk om de huidige toewijzingsvolgorde bij verhuur van sporthallen en gymzalen te evalueren en indien gewenst aan te passen. Op dit moment zijn gymnastiekzalen er primair voor het basisonderwijs en gaan bij sportzalen, onderwijs en sportverenigingen voor de recreatieve sporter. De laatste categorie sporters klopt echter steeds vaker aan op tijden dat de zaal reeds bezet is.

Voor de bouw of renovatie van sportaccommodaties zal steeds zoveel mogelijk met het bovenstaande rekening gehouden worden en voorzieningen op maat (en voor een specifieke doelgroep) worden op voorhand niet uitgesloten. Daarnaast spelen zaken als moderne uitstraling, veilige omgeving, eigentijds karakter en duurzaamheid een belangrijke rol. Daarbij is het ontwerp van accommodaties bij voorkeur aanpasbaar en / of modulair.

Spreiding en aard sportaccommodaties.

We onderscheiden 3 typen sportaccommodaties:

1. Accommodaties op wijkniveau: wijkgebonden, laagdrempelig en bereikbaar: Sportcomplex Oosterhout, gymzalen, trapveldjes, buitensportcomplexen, etc.
2. Accommodaties met een regiofunctie zoals: zwembad Hoornse Vaart en hockeycomplex AMHC.
3. Accommodaties met een landelijke/internationale uitstraling zoals: ijsbaan De Meent, sportpaleis Alkmaar en het DSB stadion.

Voor de accommodaties op wijkniveau dienen zoveel mogelijk gelijkmatig verspreid te zijn over de stad. Voor de regio en landelijke accommodaties geldt dat deze vooral in de westrand gevestigd zijn en worden.

Belangrijke ontwikkelingen in de periode 2008 – 2013.

Het bedrijfsplan van het Sportbedrijf bevat vele acties en ambities. Een vijftal belangrijke ontwikkelingen lichten we hier toe.

1. Sportcomplex De Meent.

De ontwikkeling van dit Sportcomplex speelt een belangrijke rol in de toekomstplannen van de sport in Alkmaar. Er bestaat een aantal redenen om dit sportcomplex te (her)ontwikkelen:

- Een tekort aan sporthallen in de aangegeven planperiode (capaciteitsonderzoek 2006/2007) toont aan dat er ruimte gevonden moet worden voor de bouw van een extra sporthal in Alkmaar. Een ideale locatie daarvoor is sportcomplex De Meent, waarbij de huidige sporthal gemoderniseerd en vergroot kan worden.
- Binnen de door de gemeenteraad vastgestelde visie op de Westrand past het sportcomplex in zijn huidige hoedanigheid niet (meer). Het sterk naar binnen gerichte karakter van, de op onderdelen, gedateerde gebouwen zorgen voor een laagwaardige uitstraling van het Sportcomplex als geheel. De Meent kan ontwikkeld worden tot prominente Landmark langs de randweg. Een goed voorbeeld van een dergelijke landmark is het AZ-stadion. Zowel de interne- als externe routing dient sterk verbeterd te worden.
- Versterking van het sportcluster: Samenwerking met het onderwijs. Op basis van gesprekken met het Horizon College (afdeling Sport & Bewegen) is geconcludeerd dat de vestiging van die opleiding op De Meent een zeer welkome ontwikkeling zou zijn. Dat betekent een vaste bezetting van de sporthal en de realisatie van klaslokalen.
- De mogelijkheid om, mede gegeven de kaderstelling rond sportorganisaties, (zie 4.8) het Sportbedrijf, Sportbureau en andere sportorganisaties fysiek bij elkaar onder te brengen.

Resultaat van de herontwikkeling van De Meent zal zijn; De realisatie van een multifunctioneel, hoogwaardig sportcomplex waarin breedtesport, topsport en onderwijs hand in hand gaan. En gezien in samenhang met de andere sportcomplexen en actieve verenigingen in de Westrand, waarmee we gezamenlijk tot de ontwikkeling van een Alkmaarse sportboulevard komen.

2. Outdoor Park (Sportventurepark)

De mogelijkheden voor de realisatie van een outdoor adventurepark zijn onderzocht. Een outdoor park biedt sportieve uitdagingen die heel geschikt zijn voor het aanleren van verantwoordelijkheidsbesef, samenwerking, teambuilding e.d.. Het onderwijs (zowel basis- als voortgezet onderwijs en sportonderwijs) profiteert ervan. Uitermate geschikt als trainingslocatie voor geüniformeerde beroepen en niet te vergeten bedrijfsuitjes. Er zijn reeds vergaande contacten gelegd met politie en brandweer. Tegelijk is het Adventure Park in potentie ook een nieuwe toeristische attractie. Het 'sportventure park' zal op het buitenterrein van de Hoornse Vaart (ligweide) aangelegd worden. Ingebruikname is voorzien in 2009, vooruitlopend op de invulling van het sportdeel van het voormalige DFS terrein.

3. Sportparken

Het Sportbedrijf onderhoudt en verhuurt de sportvelden aan gebruikers (verenigingen, scholen, e.a.). Het is belangrijk om de capaciteit en speelintensiteit in de gaten te houden.

De afgelopen jaren is een belangrijke slag gemaakt m.b.t. de kwaliteit van velden. Zo heeft elke Alkmaarse voetbalvereniging de beschikking over een (gedeeltelijk) kunstgras wedstrijd/trainingsveld. Vanaf 2008 wordt op voetbalcomplexen (waar nodig) een tweede kunstgrasveld aangelegd, te beginnen bij SV Koedijk, gevolgd door Kolping Boys.

In 2008 zullen de velden van hockeyvereniging AMHC op orde gebracht worden. Dat betekent de realisatie van een 4^e kunstgrasveld en de renovatie van het waterveld.

4. Zwembad De Hout

Dit zwembad is ca. 18 jaar geleden gebouwd als semi-permanente voorziening (laag ambitieniveau). Inmiddels heeft het zwembad, gezien het aantal van jaarlijks ca. 100.000 bezoekers, bewezen te voldoen aan een behoefte. In het gebied van de Sportlaan is het oude AZ stadion gesloopt om ruimte te maken voor hoogwaardige huizenbouw in het gebied. De uitstraling en functionaliteiten van het zwembad in z'n huidige hoedanigheid voldoen niet aan de toekomstige uitstraling van het gebied. Op het moment dat de nieuwe appartementen opgeleverd worden (medio 2010) zou idealiter ook het zwembad verbouwd moeten zijn en passen in de nieuwe omgeving. Een grondige renovatie, gecombineerd met een uitbreiding van functionaliteiten en mogelijkheden (woningbouw) is daarom gewenst. Een eerste verkenning van de mogelijkheden voor ontwikkeling heeft plaatsgehad en een optie om de (ver-) bouw te combineren met een ruimte met een maatschappelijke functie als bijvoorbeeld kinderopvang, wordt nader onderzocht.

5. Sportzaal Oudorp

De sportzaal wordt medio 2008/2009 gerenoveerd met behulp van de brandschade uitkering van gymnastieklokaal Maasstraat. Doordat dit gymlokaal niet herbouwd wordt, kan het geld voor de herbouw ingezet worden voor de renovatie van de sportzaal. Na renovatie is de zaal opdeelbaar in twee aparte zaaldelen, waardoor de scholen in de wijk weer beter bediend worden.

Kernactiviteiten kader 2:

- Herontwikkeling De Meent, inclusief capaciteitsuitbreiding sportzalen, en in samenhang met ontwikkeling van sportboulevard aan de Westrand
- Sportventure park Hoornse Vaart
- Uitbreiding kunstgrasvelden
- Renovatie zwembad De Hout
- Evaluatie en eventuele aanpassing toewijzingsbeleid

4.4 KADER 3: Professionalisering van sportverenigingen.

Doel: Het versterken van sportverenigingen, in het bijzonder bij het inspelen op de veranderende maatschappelijke vraag.

De overheid doet een steeds groter beroep op de sportverenigingen om hun maatschappelijke functie uit te breiden naar bijvoorbeeld de wijk, het onderwijs en de kinderopvang. Tegelijk hebben de verenigingen hun handen al vol aan het overnemen van hun eigen verenigingsactiviteiten. Zij worden in toenemende mate geconfronteerd met een andere houding van de sporter, die zich meer als consument manifesteert en de vrijwilliger die zich wel gericht voor een taak wil inzetten, maar niet meer met “hart en ziel” voor alles van de club gaat. Om de grote groep ongeorganiseerde sporters te bereiken worden sportverenigingen uitgedaagd om hun aanbod te vernieuwen.

Waar we vanouds bij sport aan sportiviteit en discipline denken, zien we tegenwoordig op en rond de velden ook een verruiming optreden en zijn soms art. 1 (anti-discriminatie) acties nodig. Al deze zaken vragen om kader, om professionele ondersteuning. Binnen de vereniging en vanuit externe organisaties als de bonden en lokaal het Sportbureau en de Vrijwilligers Centrale Alkmaar. De gemeente zet de komende periode in op verenigingsmanagement en combinatiefuncties sport – onderwijs. (zie ook 4.5) Eind 2007 hebben we hier reeds een begin mee gemaakt. Ook de afdeling Sport – en Bewegen van het Horizon College vervult, op leerniveau, een taak in de ondersteuning van de verenigingen. Daarnaast subsidiëren wij de Sportraad die al 50 jaar opereert als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de Alkmaarse sportverenigingen.

Kernactiviteiten kader 3:

- Verenigingsmanagement (via het Sportbureau)
- Combinatiefuncties sport – onderwijs (overlap met 4.5)

4.5 KADER 4: Sterke verbinding tussen onderwijs en sport.

Doel: Het creëren van een meerdaags sportaanbod op en rond de scholen, inclusief bewegingsonderwijs door een vakleerkracht en in samenwerking met sportverenigingen.

Tussen de sport en het onderwijs bestaan al veel verbindingen, waarbij het Sportbureau vaak als intermediair fungeert. De Gemeente Alkmaar ondersteunt de ambitie van het kabinet om tot een dagelijks sportaanbod te komen op en rond de scholen. Daartoe is een forse investering nodig. Alkmaar zet in de eerste plaats in op de duale vakleerkracht, dat is de leraar lichamelijke opvoeding die naast het bewegingsonderwijs op de school ook de verbinding legt met de sportvereniging en de buurt. Het is een voorbeeld van een combinatiefunctie waar het Rijk de komende jaren veel van verwacht middels de “Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur”. Lokaal gaan we daarmee aan de slag met de schoolbesturen, Sportbureau en Artiance (voor cultuur). Naast de duale vakleerkracht gaan er ook functionarissen aan het werk bij sportverenigingen die tegelijkertijd voor een specifieke sport een programma op en rond de school verzorgen. Het Horizon College heeft sinds 2007 haar eigen opleiding Sport- en beweging. Dat biedt kansen om een breed scala aan leer/werk plaatsen te ontwikkelen, die ondersteunend werken voor de vakleerkrachten en de sportverenigingen bij hun activiteiten, al dan niet in Brede School verband. Aansluitend bij het bewegingsonderwijs biedt de gemeente in groep 5 van de basisschool het schoolzwemmen aan. Naast het veiligheidsaspect in ons waterrijk land heeft het zwemonderwijs een vormende en gezondheidsbevorderende waarde. Voor de ondersteuning van de verbinding onderwijs en sport heeft het primair onderwijs prioriteit. Tegelijk zal een verbinding met de buitenschoolse opvang worden gelegd. Het voortgezet onderwijs voorziet over het algemeen in haar eigen vakdocenten. In pilots Brede School voortgezet onderwijs zal echter ook de verbinding met de sportvereniging en de wijk gelegd worden. Voor de afdeling Sport en Bewegen van het Horizon College zien wij een taak om andere afdelingen van het mbo letterlijk in beweging te brengen.

Kernactiviteiten kader 4.

- Creëren van minimaal 11 fte combinatiefuncties school en sport
- Bewegingsonderwijs in primair onderwijs door vakleerkrachten lichamelijke opvoeding
- Zwemonderwijs
- Sportparticipatie in pilots Brede School voortgezet onderwijs

4.6 KADER 5: Sportieve inrichting van openbare buitenruimten.

Doel: Een sportieve inrichting van de stad die uitdaagt tot beweging.

Ruimte om te bewegen, te spelen, elkaar te ontmoeten en te sporten, draagt bij aan de leefbaarheid in de wijken. Voor de jeugd zijn speelplaatsen en trapveldjes van groot belang voor hun ontwikkeling en de ongeorganiseerde sporter die op eigen gelegenheid in beweging komt, heeft behoefte aan wandel, fiets en skeelerpaden. Een aantal sportverenigingen werken op dit moment samen in een z.g. 'proeftuin duursport' van het NOC*NSF. Doel is om de duursport een krachtige impuls te geven, bijvoorbeeld door aanleg of ontwikkelen van routes, alsmede het creëren van startpunten voor informatie en kleed- en douchegelegenheid.

Het succes van het Cruyffcourt in Daalmeer en het kunstgrasveldje in Kooimeer vragen om een toetsing van de kwaliteit van andere sport- en speelruimten voor de huidige behoeften.

Qua oppervlakte van ons grondgebied voldoen we als één van de weinige gemeenten aan de minimale norm van 3% gebruik voor speelgelegenheden. Daarmee is echter nog niets gezegd over de mate van sportieve uitdaging. De Rekerhout kent bijvoorbeeld al enkele sport elementen, maar zou een nog sportievere inrichting kunnen krijgen die overdag ook door de scholen in de omgeving benut kan worden. Op een nader te bepalen locatie in de stad willen we minimaal een tweede Cruyffcourt of een Krajicek playground aanleggen.

Bij het ontwerp en de invulling van een nieuwe wijk of stadsgebied dient aandacht besteed te worden aan de sportieve inrichting. Vroonermeer-Noord, het DFS gebied en Overstad bieden daartoe een uitdaging.

Kernactiviteiten kader 5:

- Actualisering speelruimteplan
- Opname paragraaf sportieve inrichting in ontwikkelingsplannen stadsgebieden
- Aanleg Cruyff Court of Krajicek playground.

4.7 KADER 6: Topsport en City Marketing.

Doel: Het creëren van een topsportvriendelijk klimaat voor talenten en het benutten van de (top) sport voor de promotie van de stad Alkmaar.

Topsport en talentontwikkeling

De breedtesport vormt de basis voor de topsport. Hoe breder de basis, hoe groter de kans dat daaruit, door talentherkenning en talentontwikkeling, topsporters voortkomen.

Omgekeerd kan topsport een vliegwiel vormen voor de breedtesport. Alkmaarse topsporters functioneren als ambassadeur voor hun sport én voor de stad.

Vanuit onze faciliterende rol werken we mee aan een topsportvriendelijk klimaat.

De sporttalenten zelf worden in de eerste plaats ondersteund door hun gezin, sportvereniging, de sportbonden en het NOC*NSF, dat daartoe gefinancierd wordt door het Rijk. Alkmaarse topsporters kunnen ook een beroep doen op het door NOC*NSF opgerichte Olympisch Netwerk Noord-Holland. In bijzondere gevallen kan het op te richten jeugdsportfonds aan jeugdtalenten ondersteuning bieden.

Alkmaar kent een aantal onderwijsinstellingen met een speciaal programma voor onze sporttalenten: De Driemaster, Willem Blaeu College (LOOT school), Horizon College en INHOLLAND. Ten behoeve van de doorlopende talentontwikkeling heeft de gemeente samen met deze scholen en AZ een convenant topsport ondertekend, opdat de sporters hun topsportbeoefening kunnen combineren met een opleiding die ze voorbereidt op een maatschappelijke carrière. Verder ondersteunen wij de topsport middels ons accommodatiebeleid. In het herontwikkelingsplan voor de Meent zijn de wensen en eisen voor topsportaccommodaties meegenomen. Hoogwaardige sportaccommodaties maken het tegelijk mogelijk om aansprekende topsportevenementen in Alkmaar te laten plaatsvinden.

(Top)Sport en City- marketing

Sport heeft een belangrijke promotiewaarde voor de stad. Het onderdak bieden aan (inter)nationale (top) sportevenementen, biedt kansen voor de profilering van Alkmaar als een sportstad. We beschikken over een aantal bijzondere topsportaccommodaties en het ligt voor de hand om die in de eerste plaats te benutten. Het EK Baanwielrennen is hiervan een goed voorbeeld. Maar ook een heel ander evenement, de Wandelvierdaagse, blijkt een schot in de roos. En met onze nominatie voor de Special Olympics in 2010 zetten we de G- sport nadrukkelijk op de Alkmaarse kaart.

De belangstelling voor het organiseren van sportevenementen in Alkmaar neemt toe. In ons subsidiebeleid ten aanzien van sportevenementen hebben we tot nu toe sterk het accent gelegd op de relatie met de breedtesport. Dat zullen we niet verlaten, maar we zien ook de economische mogelijkheden, het benutten van sport voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat. De komende periode zullen we de sportevenementen en subsidies sectoroverstijgend evalueren. Daarbij betrekken we ook onze partners van het topsportconvenant en de Stichting Promotie Alkmaar. Dat moet leiden tot de keuze van een aantal specifieke kernsporten voor Alkmaar, waarmee we ons als sportstad willen onderscheiden. Kansrijke sporten zoals bijvoorbeeld zwemmen, (baan) wielrennen, trampoline, schaatsen en schermen.

Kernactiviteiten kader 6.

- Bevordering topsportvriendelijk klimaat ten behoeve van talentontwikkeling
- Evaluatie van sportevenementen en subsidiecriteria in samenwerking met de topsport - convenant partners
- Inzetten sport voor stads promotie

4.8 KADER 7: Huis van de Sport voor Alkmaar en de regio.

Doel: Komen tot een klantvriendelijke, kundige en efficiënte organisatie die in de verschillende sportfuncties voorziet: bouwen, beheren en bewegen.

Alkmaar kent op dit moment veel verschillende organisaties die zich bezig houden met de ondersteuning en stimulering van sport. Het Sportbureau, de Sportraad, Sportservice Noord-Holland, het Sportbedrijf en stichtingen die opgericht zijn ten behoeve van de organisatie van sportevenementen. Daarnaast kennen we uiteraard ook de commerciële sportsector. Voor de gewone burger en voor de sporters onder hen valt het niet mee om te achterhalen wie wat doet. Een betere samenwerking en afstemming achten wij van groot belang. Wij dagen de diverse partners uit om samen met ons de komende periode tot een andere efficiënte organisatie en / of samenwerkingsrelatie te komen. De in 2009 voorziene interne verzelfstandiging van het Sportbedrijf biedt nieuw perspectief. Ook de gelegenheid om breder om zich heen te kijken, waarbij een meer regionaal aanbod een reële optie is. Dat geldt ook voor het Sportbureau, dat bij de uitvoering van ons sportbeleid een centrale positie inneemt tussen de sport (verenigingen), het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties. De Sportraad vertegenwoordigt de via sportverenigingen georganiseerde sport en heeft zitting in het bestuur van het Sportbureau. De professionele ondersteuning van de verenigingen wordt ook verzorgd door het Sportbureau. Het Sportbedrijf doet rechtstreeks zaken met de verenigingen en instanties, waar het om accommodaties gaat. Een gezamenlijk optrekken en bedienen van de klant, ook middels een sportloket, is gewenst. Fysiek kan de organisatie een plek krijgen in een vernieuwd complex de Meent of op een meer centrale locatie bij de Hoornse Vaart of in Overstad, waar het Sportbureau nu ook gevestigd is. De provincie ziet graag per regio een z. g. Huis van de Sport. Tot nu toe ontbreekt dat in Noord-Kennemerland. Een sterke sportorganisatie in Alkmaar, die bouwen, beheer en bewegen (activiteiten en evenementen) biedt, in samenwerking met organisaties in andere gemeenten, een kans voor een regionale inzet. De interne verzelfstandiging van het Sportbedrijf is daarin een eerste stap. Gezien de ontwikkelingen in de (sport) markt, ligt de vervolgstap, een samengaan met het Sportbureau, voor de hand. De positie van de Sportraad in deze ontwikkelingen vraagt om een nadere uitwerking. Behoud van een "status aparte" als vertegenwoordiger van de georganiseerde verenigingssport of omvorming tot een brede sportadviesraad, waarin ook anderen die zich met sport bezighouden (onderwijs, maatschappelijke organisaties en de commerciële sport) vertegenwoordigd weten.

Kernactiviteiten kader 7:

- Interne verzelfstandiging Sportbedrijf
- Met de huidige partners ontwikkelen van een sterke sportorganisatie die de spin in het web van Sportstad Alkmaar en de regio wordt
- Uitwerking positie Sport (advies) raad

5. Financieel kader

5.1 Algemeen

Het voorliggende sportbeleidskader betreft voor een deel voortzetting van het huidige beleid en deels nieuwe initiatieven. Afhankelijk van het door de raad vast te stellen ambitieniveau op de zeven kaders moeten er keuzes gemaakt worden, die resulteren in begrotingsvoorstellen voor 2009 en verder. Daarbij moet meegenomen worden dat de financiering uit het budget Brede Doel Uitkering, voor sport een bedrag van totaal € 168.000, tot en met 2009 loopt.

Vooralsnog worden een aantal kernactiviteiten p.m. opgevoerd:

uit kader 2: De Meent en Zwembad de Hout

uit kader 5: Speelruimteplan en Cruyffcourt/Krajicek playground

uit kader 6: Verhoogde inzet sport voor stadspromotie / topsportevenementen
(maximum bedraagt nu € 75.000)

5.2 Programma Sport

Het financieel kader wordt in de eerste plaats gevormd door de programmabegroting, thema Vitale Samenleving, programma Sport. Bedrag: € 6.200.000

Met ingang van 2007 heeft de raad middels de motie onderwijs -sport structureel € 200.000 toegevoegd aan het sportbudget. Daarnaast is het budget bij de begrotingsbehandeling 2007 verhoogd met € 75.000, voor een breed sportaanbod inclusief topsportevenementen.

5.3 CAI gelden

In 2007 is € 1.100.000 uit de resterende CAI gelden besteed aan sportaccommodaties. Voor de periode tot 2011 is er een nog een bedrag van € 2.200.000 beschikbaar aan CAI renteopbrengsten voor verbeteringen aan accommodaties en nieuwe initiatieven.

5.4 Rijksgelden

In het kader van de 'Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur' is er voor de periode 2008 – 2012 voor het deel sport ca. € 800.000 beschikbaar. Naar verwachting zal het Rijk de komende jaren in het kader van de beleidsintensivering op het gebied van sport nog met extra regelingen komen. Aangekondigd is reeds een Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Dit type regelingen gaat overigens wel uit van co-financiering.

5.5 Nieuw beleid

In de perspectiefnota 2009 – 2012 is voor 2010 eenmalig een bedrag van p.m. opgenomen voor de organisatie van de Special Olympics. Helaas zijn de spelen niet aan Alkmaar toegekend. Met de initiatiefnemers is overeengekomen om een alternatief, beperkter evenement voor de G - sport te ontwikkelen. Het betreft een bedrag dat, mede afhankelijk van sponsorgelden, lager zal zijn dan wat voor de Special Olympics in eerste instantie is geraamd..

5.6 Budgetten aanpalende beleidsvelden en programma's

Daar waar in het uitvoeringsplan samen met andere beleidsvelden projecten worden ontwikkeld, is een synergie met andere beleidsvelden (zoals Jeugdbeleid en Brede School, WMO, toerisme en evenementenbeleid) denkbaar. Waar mogelijk zullen budgetten gecombineerd worden ingezet.